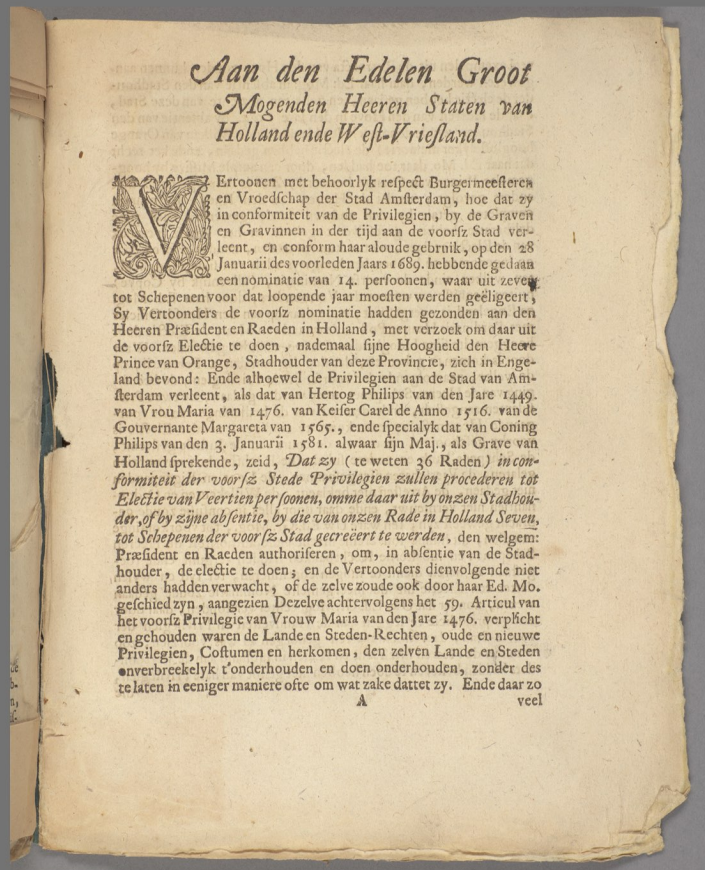

Aan den Edelen Groot Mogenden Heeren Staten van Holland ...

Tryck // /

125 B14c Br. 1690 Missive van syn konincklyke Maj. von Groot Brittannien ...

Tillkomstår 1690

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

*Aan den Edelen Groot
Mogenden Heeren Staten van
Holland ende West-Vriesland.*

VErtooncn met behoorlyk respect Burgermeesteren en Vroedschap der Stad Amsterdam, hoe dat zy in conformiteit van de Privilegien, by de Graven en Gravinnen in der tijd aan de voorsz Stad verleent, en conform haar aloude gebruik, op den 28 Januarii des voorleden Jaars 1689. hebbende gedaan een nominatie van 14. persoonen, waar uit zeven tot Schepenen voor dat loopende jaar moesten werden geëligeert, Sy Vertoonders de voorsz nominatie hadden gezonden aan den Heeren Præsident en Raeden in Holland, met verzoek om daar uit de voorsz Electie te doen, nademaal sijne Hoogheid den Heere Prince van Orange, Stadhouder van deze Provincie, zich in Engeland bevond: Ende alhoewel de Privilegien aan de Stad van Amsterdam verleent, als dat van Hertog Philips van den Jare 1449. van Vrou Maria van 1476. van Keiser Carel de Anno 1516. van de Gouvernante Margareta van 1565., ende specialyk dat van Coning Philips van den 3. Januarii 1581. alwaar sijn Maj., als Grave van Holland sprekende, zeyd, *Dat zy (te weten 36 Raden) in conformiteit der voorsz Stede Privilegien zullen procederen tot Electie van Veertien persoonen, omme daar uit by onzen Stadhouder, of by zijne absentie, by die van onzen Rade in Holland Seven, tot Schepenen der voorsz Stad gecreëert te werden,* den welgem: Præsident en Raeden autoriseren, om, in absentie van de Stadhouder, de electie te doen; en de Vertoonders dienvolgende niet anders hadden verwacht, of de zelve zoude ook door haar Ed. Mo. geschied zyn, aangezien Dezelve achtervolgens het 59. Articul van het voorsz Privilegie van Vrouw Maria van den Jare 1476. verplicht en ghouden waren de Lande en Steden-Rechten, oude en nieuwe Privilegien, Costumen en herkomen, den zelve Lande en Steden onverbreekyk t'onderhouden en doen onderhouden, zonder des te laten in eeniger maniere ofte om wat zake dattet zy. Ende daar zo

A

veel

veel exempelen uit de Retroacta van den Hove zouden kunnen aangewezen werden, daar haar Ed: Mog: in absentie van den Stadhouder de electie hebben gedaen, en zelfs ten opzichte van deze Stad, daar de Heeren van den Hove in den Jare 1564. by absentie van den Stadhouder (zynde doenmaels den Heere Prince Willem van Orange hoogloffelyker memorie) de electie hebben gedaen, ende het recht dat haar Ed. Mo. daar toe hadden, door een ample Missive by hooggemelte Prince van Orange beweerd; Zoo is daar op echter niet anders gevolgt, als dat de Heeren van den Raed, by naar in completen getale by den anderen zynde geweest, naar rijpe deliberatie hebben geresolveert gehadt in het voorsz verzoek van de Electie te doen, niet te kunnen treden, zonder alvoren daar op ingenomen te hebben het hoogwys advis van sijne Hoogheid, ten welken einde de voorsz Nominatie, (alleenlijk by Cotype) buiten kennisse en weeten der Verdoonders, door haar Ed: Mog: na Engeland is overgestiert, ende daar op aan den Hoofd-Officier met d'ordinaris Haagze Post in de maand van Maart de Electie door hooggemelte sijne Hoogheid eerst is toegezonden geworden. Waar door is komete gebeuren, dat den dag van den 2 Februarii, op de welke, naarvolgende der voorsz. Stede Privilegien, de beëediging van de Heeren Schepenen moet werden gedaen, de twee Præsidenten aangestelt, ende den tyd van de bedieninge van de voorgaande Heeren Schepenen komt te eindigen, zonder Electie is voorby geschooten, waar door de cours van de Justitie gestremt, de Schepens-bank en andere subalterne Rechtbanken onvoorzien gelaten, de Vierscharen niet gespannen, de Loos en Eigenpanden niet gedaen, de Arresten niet beklægt, de Willekeuren en Ordonnantien niet vernieuwt, ende daar door alles in confusie zoude gebracht geweest zyn, ten ware Uw Ed. Gr. Mog., tot voorkominge van dien, uit hunne souvereine macht ende autoriteit de Heeren Schepenen en subalterne Rechtbanken hadden vergunt ende toegestaan in haren dienst te mogen continueren, ter tyd en wylen datter een Electie uit de meergemelte Nominatie zoude gedaen wezen, zonder dat Uw Ed. Gr. Mog. echter verstonden, daar door eenige prejudicie te leggen aan de Handvesten en Privilegien der voorsz Stad, daer nochtans ten genoegen in was voorzien, zoo wanneer de Heeren Præsident en Raden in Holland aan de Verdoonders hadden believen te doen hebben het genot van hare Privilegien,

die

die door Vrou Maria, tot voorkominge van zeer groote dissidres ontrent het veranderen van de Regeeringe, by het cefferen van de voorgaande Privilegien, in de Stad van Amsterdam gerezen, gracieuselijk aen de zelve Stad zyn toegestaan en geaccordeert, dewelke zedert dat dezelve d'eer gehad heeft van in de Unie ende aan de Staatze zyde te wezen, altijd tot hier toezonder eenige de minste infractie zyn geconserveert en naargekomen, ende die zy Vertoonders op den aanvang harer Bedieninge met zoo dieren Eede hebben gefwooren te maintineren, voor te staan, en te verantwoorden, als uit het volgende Formulier te zien is.

Dat sweert Gy, dat Gy een goed, getrouw ende eerbaar XXXVI, als Raed dezer Stede, wezen zult, der Stede ende der Gemeente haar beste raden, ende voor het quaadste waarschouwen zult; alle tyd, als Gy ontboden en gecischt word, te rade komen zult, noodzaken uitgezondert; der Stede Raad secretelijk houden zult; der Stede Privilegien, Willekeuren ende Ordonnantien, in alle hare poincten, na U vermogen, voorstaan, beschermen en verantwoorden zult, zoo wel tot profijt van den Armen als den Ryken: Ende dit en zult Gy niet laten om vreeze van U lyve, of om anxt van uwen goede, noch om eenigerhande zaken die U daar toe porren zoude mogen.

Dat U God zoo waarlijk moet helpen.

Uit alle het welke Sy Vertoonders vertrouwen klaarlyk te hebben aangewezen, hoe naau Sy zyn verbonden en gehouden de Privilegien aan haar Stad verleent, te verantwoorden, en het ongelyk dat haar Ed: Mog: hebben gehad, hare voorsz nominatie in den voorgaanden Jare aan den zoo verre afzynde Heere Stadhouder te zenden, zonder daar uit de electie gedaan te hebben; Ende op dat in 't toekomende daar in mag wezen voorzien, ende Sy Vertoonders geruft gestelt en gemaintineert in het recht en de possessie harer Privilegien; Zoo is 't dat Sy haar keeren tot Uw Ed: Gr: Mo:, reverentelyk verzoekende, dat het Haar gelieve de Heeren Praesident en Raden in Holland te injungeren en te gelasten, dat haar Ed: Mo: van nu voortaan (dewijle sijne Hoogheid tot Koning over Groot Brittannien verheven zynde, te verre buiten 's Lands is, om de electie binnen den gestelden tyd te kunnen doen) de electie in conformi-

teit van de Privilegien der voorz Stad, ende binnen den gepræfi-
geerden tyd, zullen hebben te doen; ende dat by ontftentenisse van
dien, ofte dat zulx by haar Ed: Mog:, buiten bedenken nochtans,
niet mocht werden nagekomen, of daar ontrent zo lang gedilayeert,
dat Sy Verdoonders in geen staat zouden zyn de beëddiging op den
2. Februarii te kunnen laten geschieden, dat dan in zulken geval
Uw Ed: Gr: Mog: van nu af aan de Regerende Burgermeesteren in
der tyd gelieven te autoriseren en te qualificeren, gelyk Burger-
meesteren door Uw Ed: Gr: Mog: by der zelve Octroy van den 22.
December 1650. geauthoriseert ende gequalificeert zyn geweest,
omme de electie van seven Schepenen uit de 14. genomineerde per-
soonen, mitsgaders het remplacement uit dezelve, by aflijvigheid
van een regerend Schepen binnen 's jaars, te doen, geduurende de
tyd dat hoogstgedachte sijne Coningl. Maj., als zynde Stadhouder
van deze Provincie, zich zoo verre absent bevind, dat ontrent de tyd
van beëddiging aan der voorz Stede Privilegien niet kan werden
voldaan.

P
G
dige
de V
doen
ste
mee
alno
gen
van
vent
of V
Per
Sch
gie

M
ende
Ho
we
aan
ged
libe
onze
rech
ende
stige
ratif
reer
nere
daar
hoor
ende
ende
die E
van
Offic

PHILIPS by der gratie Godts, Koningh van Castilien, &c. Grave van Hollandt, &c. Allen den genen die dese jegenwoordige zullen zien, Salut. Alzoo die Burgermeesteren, Schepenen ende Vroedschap onzer Stede Amsterdam, ons ernstelyken hebben doen verzoeken, dat in aanzieninge van diverse getrouwe diensten, die zy den Keizer, onzen Heere ende Vader, ende Ons te meermalen in diverse manieren gedaan hebben, ende verhoopen al noch doen zullen, ons believen wilde te confirmeren ende bevestigen zeker Privilegie, hen by wylen hooger memorie Vrouwe Marie van Bourgondien in de maand van Maart veerthien hondert ses en tseventig gegunt ende verleent, om te kiezen die zes endertig Raden of Vroedschap binnen der voorsz Stede, ende alle jaren de veertien Persoonen, waar uit van onzent wegen gekooren werden die zeven Schepenen der zelve Stede, breder blykende by het voorsz Privilegie, daar van het inhoud van woorde tot woorde hier naar volgt:

MARIA by der gratie Godts, Hertoginne van Bourgondien, &c. Doen te weten. Dat wy de zake voorsz overgemerkt, ende daar op gehadt het advis van onzen lieven ende getrouwen den Hooft-Præsident ende Luiden van onzen Secreten Rade, genegen wezende ter bede en begeerte van den voorn: Suppl:, zonderlinge in aanzieninge van de goede ende getrouwe diensten ons by den zelve gedaan, ende die zy als noch dagelycx doende zyn; hebben by deliberatie van onzen zeer lieven ende zeer beminde Neve, Ridder van onzer Ordre, &c. den Hertoge van Savoyen, &c. ende uit onzer rechte wetenschap ende zonderlinge gratie, voor Ons, onse Erven ende Nakomelingen, Graven ende Gravinnen van Hollandt, bevestigt, geconfirmeert en geratificeert, bevestigen, confirmeren en ratificeren by dezen, die Brieven van privilegie hier boven geïnseereert, alles naar hare forme ende inhouden, willende ende ordonnerende, dat de voornoemde Supplianten, ende hare Nakomelingen, daar van genieten ende gebruiken zullen, zoo verre zy deshalven behoorlyken gebruikt ende genoten hebben. Ontbieden daaromme ende bevelen onzen lieven ende getrouwen, die Hooft-Præsidenten ende Luiden van onzen Secreten ende Grooten Raden, Sadhouder, die Eerste ende andere Luiden van onzen Rade in Holland, Schoutet van Amsterdam, ende alle andere onze Rechreren, Justicieren, Officieren ende Onderfaten, die dit aangaan zal, dat zy den voor-

noemden Supplianten, ende hare Nakomelingen, van deze onze jegenwoordige gratie, confirmatie en ratificatie, in der voegen ende manieren voorz, doen, laten ende gedoogen, rustelyk, vredelyk ende volkomentlyk genieten en gebruiken, zonder hen te doen noch laten geschien eenig hinder, letzel of moeyenisse ter contrariën; want het ons alzo gelieft. Des t'oirkonde zoo hebben wy onzen Zegel hier aen doen hangen. Gegeven in onze stadt van Brussel, den achienden dag van April, in 't jaar ons Heeren vyftien hondert acht en vyftig naar Paasschen.

Onderstondt geschreven,
By den Koning in zynen Rade.
En geteyckent,
D. Overloep.

Groot Privilegie van Vrouwe Maria, gegeven den veertienden Maert veerthien hondert ses en tseventig.

Art. 58.

Item, zo zullen onze Canzelier, mitsgaders ook die van den Grooten Rade, van Ons, ende van onze Nakomelingen, Graven ofte Gravinnen der voorz Landen van Holland, Zeeland en Vriesland, als zy tot den voorz Officien ontfangen worden, haren behooryken Eed doen, ende elk van henluiden bezonder, geloven en sweeren, dat zy onze Hoogheid ende Heerlykheid bewaren zullen, ende desgelyks alle die voorz poincten, articulen ende provisien, ende elke byzondere, mitsgaders ook alle der voorz Landen ende Steden Rechten, oude ende nieuwe Privilegien, Coustumen ende Herkomen, den zelve Landen ende Steden onverbrekelyk zullen onderhouden, ende doen onderhouden, zonder des te laten in eeniger manieren, of om wat zake dattet zy, ende zal het zelve altoos zyn ende blyven een Articul van haren voorz Eede.

Art. 59.

Item, ingelyken zullen onze Stedehouders, of Overste Officier, die by tyden wezen zal in den voorz Landen, mitsgaders onze Raadsluiden der zelve, ende elks byzonder, in 't ontfangen van hare Officien, eenen gelyken Eed doen, als voorz is.

Va
H
L

D
acht
en ge
d'alo
Waar
zeker
voorz
Heer
Raden
onzer
van de
Poorte
Majest
over te
steits S
voor d
binnen
Privileg
hebben
den Sta

M I S S I V E

Van den President en Raden van het
Hof van Holland, &c. aen den Prince van Orange,
belangende de nominatie van de Vroedschappen
van Amsterdam, in dato den 5 Februarii 1564.

Doorluchtige Hoozgebooren Vorst.

Die Heer van Rijswijk, Præsident van dezen Hove, heeft ons vertoont Uwer Excellentie Missive van de eersten dezer maand Februarii, daarby Uwer Excellentie begeert, volgende zekere sententie van den secreten Rade van dato den 24. Januarii hem overgezonden te worden die nominatie by de Vroedschap der Stede van Amsterdam gedaan van achtien persoonen, omme daar uit by Uw Excellentie genomen en geordonneert te werden negen tot Schepenen aldaar, volgende d'aloude manier van doen, en de contenu van de voorsz Ordonnantie. Waar op Wy Uw Excellentie voegen voor antwoord, dat volgens zeker Privilegie van Hoog: Mem: Vrouw Maria van Borgogne die voorsz Stad van Amsterdam verleent, ende by den Con. onze Gen: Heer geconfirmeert, waar van Copie hier by gevoegt is, die 36 Raden der voorsz Stad geotroyeert zijn alle jaren vyf dagen voor onzer Liever Vrouwe Lichtemissedach te kiezen 14 perzoonen van de rijkste, eerbaarste, notabelste, reklijkste en vredelijkste Poorteren der voorsz Stede, die Zy gehouden zullen wezen Zijn Majesteit ofte Zijn Majesteits Stadhouder en Rade van Holland alle over te zenden, om daar uit by Zijne Majesteit ofte by Zijn Majesteits Stadhouder en Raad gekooren te werden Zeven Schepenen voor dat toekomende Jaar, omme op onzer Vrouwen dag Lichtmisse binnen de voorsz Stede gezet en geëed te werden. Volgende welk Privilegie, confirmatie van dien ende de zelve zulx uterende: Zoo hebben die voorsz van Amsterdam alle Jaars alhier in den Hage aanden Stadhouder en Raad overgeschikt Veertien Persoonen, waar uit

uit by den zelve Stadhouder en Raad, zoo wanneer die Stadhouder
 present was, ende in zyn absentie by den Raad alleen geordonneert
 zyn geweest Zeven Schepenen, als 't zelve volkomen gebleken is ge-
 weest by zekere Informatie, ten verzoeken van die van Amsterdam
 eertijds daar op genomen, ende by onze medebroeder in Rade
 M^r. Aernoult Sasbout onlangs die Hoogheid van de Hertoginne
 overgezonden. 't Is nu zoo dat tot expeditie van menigvuldige za-
 ken ende processen binnen der voorz Stede van Amsterdam, by de
 voorz sententie van den Secreten Rade geordonneert is, dat in plaats
 van de voortz Veertien Perzoonen by die van Amsterdam alle Jaars
 na gewoonte genomen zouden werden 18 perzoonen, om daar uit
 geordonneert te werden negen Schepenen. By welke sententie Wy
 niet en verstaan 't voorz Privilegie gederogeert te zyn, ende niet
 gegaan is uit oorzaak datter questie geweest is op de Electie van de
 Wet der voorz Stede, maar door dien dat Willem Dirksz, Schout
 der voorz Stede, de Justitie binnen de zelve Stad met twee Banken
 van Schepenen wilde doen vorderen. Zedert die pronuntiatio van
 welke sententie die voorz van Amsterdam ons alle Jaren, naar ou-
 der gewoonte, in plaats van 14. overgezonden hebben 18 perzoo-
 nen, daar uit Wy geordonneert hebben negen Schepenen, gelyk
 Wy noch op den laatstleden der voorz Maand Januarii gedaan heb-
 ben. Die welke geordonneerde Schepenen, zoo Wy in 't zeker
 onderricht zyn, by den Schout der voorz Stede, op Lichtemis-
 dag laatstleden, volgende het voorz Privilegie, geëed zyn. Zulx
 dat Wy Uw Excellentie begeerte niet en zouden kunnen volbren-
 gen, ende 't geen by Ons gedaan is, Wy Ons gereguleert hebben
 navolgende de voorz Privilegie en oude gewoonte. **Hage 5 Fe-**
bruarij 1564.

onze Lieve Vorste Lieberheitliche
 van der rijcke, verzoeken, dat wy
 Poorters der voorz Stede, die in
 M^r. Aernoult Sasbout onlangs die
 overre zeken, en dat die by
 fcijs Stadhouder en Raad gekoren te werden
 voor darselckomende last, omme op onze
 dinnende voortz stede, en omme te werden
 Privilegie, conforme tot die
 hebben dierover van Amsterdam
 den Stadhouder en Raad overge-
 uit